

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-06-04

Vår referens

Jesper Salö

Sekreterare

jesper.salo@malmo.se

Remiss angående Remiss Finansdepartementet - Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner (Statskontoret 2025:7)

FSN-2025-2738

Sammanfattning

Statskontorets har på regeringens uppdrag analyserat hur kommuner och regioner hanterar kontroll och uppföljning av privata utförare inom välfärden. Rapporten belyser behovet av att stärka dessa processer för att motverka välfärdsbrott, oseriösa aktörer och korruption inom välfärdssektorn. Rapporten belyser behovet av att stärka dessa processer för att motverka välfärdsbrott, oseriösa aktörer och korruption inom välfärdssektorn. Funktionsstödsnämnden ges nu möjlighet att lämna synpunkter inför Malmö stads yttrande kring förslagen.

Förslag till beslut

1. Funktionsstödsnämnden godkänner yttrandet.

Beslutsunderlag

- Följebrev
- Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner (Statskontoret 2025:7)
- G-Tjänsteskrivelse FSN 250623 - Remiss Finansdepartementet - Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare
- Förslag till - Yttrande gällande Remiss Finansdepartementet - Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner
- [Sammanfattning av] Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner (Statskontoret 2025-7)

Beslutsplanering

Funktionsstödsnämndens arbetsutskott 2025-06-11

Funktionsstödsnämnden 2025-06-23

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Rapportens huvudsakliga slutsatser

Otillräcklig prioritering: Trots att kontrollen är avgörande för att säkerställa kvalitet och förtroende för välfärden, prioriteras den inte alltid tillräckligt högt av kommuner och regioner.

Behov av ökad kompetens: Det finns ett behov av att stärka kompetensen inom upphandling och avtalsuppföljning, samt att utveckla mer effektiva metoder som automatiska kontroller och strategiska riskanalyser inom kommuner och regioner.

Otydlig ansvarsfördelning: Kommunallagens bestämmelser om kontroll och uppföljning av privata utförare tillämpas inte alltid konsekvent hos kommuner. Detta skapar osäkerhet om ansvarsfördelningen mellan kommunfullmäktige, styrelser och nämnder.

Kommunerna möter särskilda utmaningar kopplade till personlig assistans:

Utredningen belyser de särskilda svårigheter som finns kopplat till uppföljning och tillsyn gällande personlig assistans då det saknas avtalsrelation mellan kommunerna och de privata bolag som är utförare av insatsen. Detta då det enbart finns en avtalsrelation mellan de enskilda och valt bolag. De kontrollmöjligheter som kommunerna har är att följa upp insatsen på individnivå vilket också sker i varierande omfattning enligt utredningen.

Utredningens rekommendationer

Prioritera kontroll och uppföljning högre: Kommuner och regioner bör överväga att ge högre prioritet åt kontroll och uppföljning, även om det innebär en omfördelning av resurser.

Förtydliga kommunallagen: Statskontoret föreslår att regeringen förtydligar kommunallagen genom ett tillägg och ändring för att klargöra att kommun- och regionstyrelsens uppsikt omfattar uppföljningen av privata utförare. Styrelser bör också årligen rapportera sitt arbete och sina resultat till fullmäktige. Den nya formuleringen föreslås lyda:

6 kap. 1 § Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet, inbegripet deras kontroll och uppföljning av skötseln av kommunala angelägenheter som genom avtal lämnats över till privata utförare.

Styrelsen ska även ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § eller enligt annan lag eller författning. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§ och sådana 85 kommunalförbund som kommunen eller regionen är medlem i.

10 kap. 10 § Styrelsen ska årligen till fullmäktige rapportera om sin uppsikt enligt 6 kap. 1 § över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders kontroll och uppföljning av verksamhet som genom avtal lämnats över till privata utförare.

Stärka kompetensen: Det är viktigt att kommuner och regioner utvecklar mer effektiva metoder och ökar kompetensen inom upphandling och avtalsuppföljning. Även behovet av stärkt kompetens lyfts för upptäcka och motverka välfärdsbrott, oseriösa aktörer och korruption inom välfärdssektorn

Överväga mer statlig granskning: Regeringen bör överväga att komplettera kommunernas och regionernas kontroll med statlig granskning. Regeringen bör enligt utredningen utreda vad som hindrar att fler polisanmälningar av välfärdsbrott sker då detta enligt utredningen sker i väldigt varierande omfattning. Utredningen belyser att i de fall kommuner och regioner polisanmäler välfärdsbrott sker det fortfarande i väldigt begränsad omfattning.

Ansvariga

Sema Soer Avdelningschef

Charlotte Widén Odder Förvaltningschef